

Quan seran les eleccions catalanes que tothom ha previst com a plebiscitàries? Aquesta és la pregunta que es fa tot el món a Catalunya i més enllà. El panorama polític és, com més va, més convuls, però quatre experts en politologia i anàlisi electoral s'han atrevit a fer els seus pronòstics de cara al 2015.

Eleccions a la vista?

Va haver-hi una proposició de boda seguida d'una negativa clara, però tothom, ves per on, és a l'aguait de la data. La del dia D. La de les eleccions catalanes que Artur Mas ha previst com a plebiscitàries.

La imatge del president català ha guanyat força d'ençà de la consulta alternativa del 9 de novembre. Les enquestes indiquen que va ser ell qui va capitalitzar l'èxit de la convocatòria, per bé que la demoscòpia encara el situa frec a frec amb ERC i el seu líder, Oriol Junqueras.

Precisament Junqueras afirmava la setmana passada, en una extensa entrevista a EL TEMPS, la seua convicció que la data dels comicis catalans —els tercers en poc més de quatre anys— es faria pública abans que acabara el 2014. Dimecres de la setmana passada, en tancar-se aquesta edició, l'enigma continuava vigent, tot i que n'hi havia que auguraven l'anunci de la convocatòria en qüestió d'hores, potser aprofitant el missatge institucional de Cap d'Any.

En efecte, la negativa a una candidatura unitària no sembla un obstacle per celebrar els comicis. Fet i fet, l'ascens de Mas als sondejos fins i tot pot incrementar-se a partir de la querella de la Fiscalia que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va admetre a tràmit la setmana passada. Una querella que també afecta la vice-presidenta, Joana Ortega, i la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, acusades, igual com Mas, de desobediència al Tribunal Constitucional en el procés participatiu del 9N.

Dimarts passat, el portaveu de la CUP al Parlament de Catalunya, David Fernández, instava Mas a convocar eleccions alhora que admetia l'existència de converses amb Procés Constituent —el moviment encapçalat per l'economista Arcadi Oliveres i la monja Teresa Forcades— a fi de concórrer-hi plegats, sota una marca única. Un acord bilateral que ERC també explorarà amb MES, els escindits de l'ala més catalanista del PSC.

I per si no n'hi havia prou, tant el multitudinari miting que Pablo Iglesias va protagonitzar el 21 de desembre al pavelló de la Vall d'Hebron —3.000 persones van omplir el recinte i més de 2.000 s'hi van quedar a les portes—, com el resultat de l'enquesta del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO), dependent de la Generalitat, encenien totes les alarmes. D'una banda, pel que puga significar l'impacte del fenomen *Podem*, i de l'altra, perquè el *no* a la independència superaria avui, ni que fóra de poc, els partidaris del *sí*: un 45,3% davant un 44,5%, segons el CEO.

Quins escenaris de futur es dibuixen a Catalunya? Aquest setmanari s'ha posat en contacte amb quatre politòlegs i experts en anàlisi electoral per tal que hi diguen la seua.

Desmobilització? Hi ha el risc que l'independentisme es desmobilitze si no es convoquen els comicis aviat?

Àngels Pont, llicenciada en Ciències Econòmiques i Empresarials, especialitzada en investigació social i política, dirigeix des del 2004 l'empresa GESOP,

que elabora els baròmetres d'opinió d'*El Periódico de Catalunya*, un dels fars que miren amb molta atenció els partits polítics catalans i els del conjunt de l'Estat espanyol. A parer seu, “aquest és un risc factible, però també podria mantenir-se l'estancament, tal com ha anat passant els darrers dos anys, d'altra banda”.

Marc Guinjoan és doctor en ciència política per la UPF. Estudia els sistemes electorals i el comportament dels partits, a més de formar part d'El Pati Descobert, un grup de tres politòlegs que publiquen les seues anàlisis periòdiques al diari *Ara*. Segons ell, “no hem de buscar les claus dels resultats obtinguts en la darrera enquesta del CEO en un canvi de les preferències polítiques, sinó més aviat en un canvi en la selecció de quotes en els perfils dels individus enquestats”. “Fins ara el CEO sobrerrepresentava les persones catalanoparlants, que són més proclius a la independència, però això ha canviat i les proporcions són molt més ajustades a la realitat catalana”, matisa. “La diferència principal, no obstant això, és a la pregunta: fins al moment es plantejava una qüestió sobre l'hipotètic vot en un referèndum, i ara es planteja si s'està a favor o no que Catalunya esdevingui un Estat independent, cosa que obliga tothom a posicionar-se d'una manera més clara. N'hi ha que en un eventual referèndum no votarien perquè no estan prou motivats, però que davant d'una pregunta com aquesta, hi responen en contra”, afegix Guinjoan, per a qui “en tot cas, aquests resultats són una mostra prou representativa del que es podria obtenir en un referèndum oficial”.

Com Guinjoan, Jordi Muñoz és doctor en ciència política per la Universitat Pompeu Fabra (UPF) de Barcelona i col·labora al diari *Ara*. És investigador de la Universitat de Barcelona, membre del grup de recerca Democràcia, Eleccions i Ciutadania, i recorda que “la història ens demostra que una mobilització tan intensa i massiva com la del sobiranisme d'aquests últims anys és difícil que s'allargue molt de temps, però també és cert que, fins ara, la resposta social ha sorprès fins i tot els mateixos organitzadors de les mobilitzacions, i que el sobiranisme és molt més eficaç i potent que ara fa dos anys”.

Per últim, Roger Buch, doctor en ciència política per la Universitat Autònoma

De dalt a baix, i d'esquerra a dreta, Marc Guinjoan, Roger Buch, Jordi Muñoz i Àngels Pont.

de Barcelona, professor a la Fundació Pere Tarrés de la Universitat Ramon Llull, un altre expert a analitzar enquestes, ironitza que "l'independentisme porta sis setmanes, d'ençà del 9N, sense haver fet una gran demostració de força, però això no és cap drama, perquè quan es convoquin les eleccions, el nivell de mobilització tornarà a ser el dels millors moments". "Evidentment, però, caldria aprofitar l'embranchida", rebla Buch.

Contradicció? Esquerra ha declinat la llista unitària proposada per Artur Mas, però alhora, Oriol Junqueras ha anunciat que renunciaria a la presidència en cas de victòria si això afavoria el procés sobiranista. És un missatge contradictori? Tal com ha assegurat Junqueras, de vots favorables a la independència en serien més amb llistes separades?

"Les enquestes diuen que els sobiranistes, per separat, sumarien més vots", explica Àngels Pont, per a qui "tot plegat, però, són hipòtesis". "No se sap quina llista única seria, amb quina gent... És molt difícil, interpretar-ho des del punt de vista de l'opinió pública".

Jordi Muñoz té molt clar que "una coalició entre ERC i CiU perdria un bon grapat de vots respecte a dues llistes separades: les fugues provindrien fonamentalment de votants d'esquerra descontents amb la gestió de CiU i, en

menor mesura, de conservadors que podrien espantar-se". "Una altra cosa seria una llista totalment diferent, molt distanciada d'una coalició estricta entre CiU i ERC, amb la presència d'independents i en què no participaren Mas ni Junqueras... El seu resultat sí que em genera més dubtes".

"La jugada de Junqueras no queda clara, perquè Mas ja va dir que no era imprescindible que encapçalés una eventual llista unitària. En tot cas, cada dia resulta més evident que s'obtidrien més vots a través de dues candidatures que expressin la gran pluralitat de l'independentisme català", opina Marc Guinjoan.

De la seua banda, Roger Buch no hi veu cap contradicció, perquè "tot va dirigit a aconseguir el màxim de diputats independentistes i que el procés arribi a bon port". "La idea que no cal canviar el lideratge enmig del procés està molt estesa, no sols a CiU sinó també en bona part de l'opinió pública, i pel que fa al nombre de vots, sembla que la llista unitària tindria un efecte crida en positiu, però alhora, un efecte rebuig. El perill de la llista unitària és que no arribi a la majoria absoluta per uns pocs diputats. Amb tres llistes, de segur que s'hi arriba", rebla.

Repunt? CiU ha guanyat intenció de vot d'ençà del 9N. De qualsevol manera,

encara es trobaria per sota del seu resultat del 2012. La querrela de la Fiscalia contra Artur Mas pot millorar encara més les seues expectatives electorals?

"És possible", contesta Muñoz, "però dubte que prou per compensar tot el desgast que acumula". "Ara com ara CiU és un llast electoral, ha gestionat l'austeritat sense massa contemplacions, almenys fins fa poc, i està inevitablement tacada de sospites de corrupció. És una marca electoral que va a la baixa".

Més descreguda encara es mostra Pont, que no creu que la querrela beneficie Mas: "L'opinió pública pot dir una cosa, però això no implica una translació en vots. El 2012, amb la gran manifestació de la Diada, tots els indicadors que feien referència a CiU i el president van disparar-se de seguida, algunes enquestes fins i tot li atorgaven majoria absoluta, però així que s'apropava el dia de la votació, es va veure clar que no sols importava la qüestió nacional".

Buch destaca que CiU sí que "pot millorar" les seues expectatives electorals, "en part per la recuperació de votants que pensaven decantar-se per ERC però als quals ha agradat la proposta de llista unitària de Mas, i no gens que ERC se n'hagi desmarcat". "Ara bé, CiU no recuperarà mai en solitari els resultats de 2010 i del 2012: cada cop hi ha més partits, la competència és ferotge."

"És improbable que CiU es vegi substancialment beneficiada a les enquestes per la possible imputació de Mas", subratlla Guinjoan, "la població preocupada per aquest tema ja va premiar el paper de Mas el 9N i, a més, l'admissió a tràmit de la querrela era quelcom esperat".

Quan? En cas que hi haja eleccions catalanes, la millor data per convocar-les seria la més propera possible? Tenint en compte que hi ha les municipals al mes de maig i que hi haurà les espanyoles en acabar l'any o el gener del 2016, quina altra possibilitat hi hauria, si no? Són plausibles unes eleccions catalanes al setembre, amb una precampanya estival, o fins i tot a l'octubre, quan ja hi haurà en marxa la precampanya espanyola?

"La millor data és el més aviat possible per aprofitar l'acte de sobirania del 9N i el ressò a la premsa internacional", conclou Roger Buch, que no descarta que es facen coincidir amb les municipals, "sempre que hi hagi l'expectativa

